

FAKTOGRAFICKÁ LITERATURA

Oblast prózy na rozhraní beletrie, publicistiky a věcné literatury se v šedesátých letech postupně rozrůstala a diferencovala. Charakteristický pro ni byl pozvolný přesun ideologických hledisek (projevujících se ve způsobu výběru a interpretace látek) na okraj dobové produkce. Rychleji se rozšiřoval tematický záběr faktografických žánrů; k dominantám ve sledovaném období patřila literární a umělecká avantgarda, sociální a kulturní poměry v západním světě a čtenářsky atraktivní „bílá místa“ moderních českých dějin, včetně dosud zamlčovaných kapitol, jako byl západní odboj za druhé světové války. V každé z hlavních žánrových linií faktografické literatury přitom docházelo k podstatné inovaci poetiky. V případě memoárů se produktivním modelem stala fragmentární směsice vzpomínek, medailonů, črt, esejistických či fejetonistických zastavení, předznamenaná už Nezvalovým pásmem *Z mého života*. V cestopisné linii došlo k subjektivizaci vypravěčského podání: ústřední kvalitou se tu stala spisovatelova osobní reflexe popisované země (ty nejzdařilejší cestopisy napsali v této době přední básníci a umělci jako Jan Werich či Miroslav Holub). Ve sféře historickoreportážní a vědeckopopularizační prózy se pak definitivně etabloval žánr tzv. literatury faktu, jehož prototypem se staly práce Miroslava Ivanova, spojující senzačně nasvícené historické téma, prvky detektivního syžetu a beletrizační postupy s technikou montáže dokumentárních, epických a výkladových pasáží.